

Liikutellaanko vanhusta vai palveluja

Vanhuksille ovat tärkeitä ihan omanlaisensa palvelut. Niiden kohdalla on arvioitava ainakin seuraavia seikkoja: Minkälaisen matkan päässä ja kuinka helposti palvelu on saavutettavissa ja onko sitä ylipäättään riittävästi ja kohtuullisessa ajassa tarjolla. Mitä useammin palvelua tarvitaan, sitä lähempänä ja helpommin sen tulisi olla saatavilla. Palveluilla tulee olla sosiaalistava luonne eli muiden pariin ohjaava ja rohkaiseva vaikutus. Ja luonnollisesti ennalta ehkäisevä vaikutus on keskeinen.

Vanhusten määrän kasvaessa on maahamme suunniteltu erityyppisiä vanhainkoteja, palvelutaloja ja muita hoivayksiköjä. Vanhuksen toimintakyvyn heiketessä tai vaihdellessa häntä saatetaan siirtää laitoksesta toiseen sen mukaan, mikä parhaiten kulloisessakin tilanteessa palvelee. Laitosten palvelut eivät jousta, vaan vanhus muuttaa. On selvää, että minkäänlainen koti tai edes kodinomainen tuntu ei pääse tällöin syntymään. Irrallisuuden tunne ympäristöstä ja tutuista ihmisistä on voimakas.

Viime aikoina ovat ajatukset tässä asiassa muuttumassa hyvään suuntaan, ja tätä on kaikin tavoin vahvistettava. Pitää lähteä siitä, että vanhus halutessaan voi koko loppuelämänsä viettää samassa palvelutalossa, ja tarvittavat palvelut tuodaan hänelle sinne. Silloin talo ja sen lähiympäristö tulevat tutuiksi, millä on suuri turvallisuuden tunnetta vahvistava merkitys. Palvelutaloja suunniteltaessa voidaan huomioida kampaajatilat, jalkahoitotilat, yhteistilat jne. Ja jos alan yrittäjä talossa ollessaan voi ottaa asiakkaikseen myös ulkopuolella asuvia, tuo hän samalla talon väelle vierailijoita. Ja kun parempikuntoisten vanhusten asunnot kaavoitetaan lähelle palvelutaloja, saadaan talon ja ympäristön asukkaiden sosiaalista vuorovaikutusta entisestään lisättyä. Vieraillessa he voivat käyttää talon palveluja.

Vanhusten asumisen ja palvelujen suunnittelussa tulisikin entistä vahvemmin ottaa lähtökohdaksi se, että vanhusta ei liikutella paikasta toiseen, vaan palvelut joustavat hänen luokseen. Hoivakotien palveluvalikoiman ja palveluyksikköä ympäröivän asuinalueen suunnittelulla voidaan sosiaalista vuorovaikutusta puolin ja toisin vahvistaa kaikkien hyväksi.

Eläkeliiton Etelä-Hämeen piiri

Eläkeliiton Etelä-Hämeen piiri ry,
Hallituskatu 17 A 6, 13100 HÄMEENLINNA
puh. 0400-635 366
e-mail etela-hame@elakeliitto.fi
www.elakeliitto.fi/etela-hame